

Tisztelt Elnök Úr!
Tisztelt Kollégák, a HÉSZ barátai!
Hölgyeim és Uraim!

Nagy öröm és megtiszteltetés számomra, hogy ma itt lehetek az EUROMIL elnökségének tagjaival együtt, és megünnepelhetjük a HÉSZ fennállásának 35. évfordulóját.

A harmincöt év jelentős mérföldkő bármely szervezet életében.

Harmincöt évnyi elkötelezettséget, tárgyalásokat, sikereket és nehéz pillanatokat foglal magában. Mindenekelőtt azonban azt jelenti, hogy harmincöt éve állnak ki a magyar fegyveres erők tagjai – férfiak és nők – mellett.

Számunkra az EUROMIL-nél ez az évforduló szintén különleges jelentőséggel bír.

Abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy tizenöt évvel ezelőtt is itt lehettem, amikor a 20. évfordulót ünnepeltük. Akkoriban még a HOSZ-t – a Honvédszakszervezetet – ünnepeltük.

Ma ugyanazt a szervezetet, ugyanazt a hagyományt és ugyanazt a katonák iránti elkötelezettséget ünnepeljük.

Ám ma már HÉSZ a nevük. És mindannyian tudjuk, hogy ez a névváltoztatás fontos történetet rejt.

Nem egyszerűen arról döntöttek, hogy nem akarnak többé szakszervezetként működni.

Megváltozott a jogi környezet. A magyar katonák elvesztették szakszervezeti jogait, a HOSZ pedig kényszerűen alkalmazkodott a helyzet alakulásához. Szakmai szervezetként folytatták munkájukat, mivel a másik alternatíva a megszűnés lett volna. Azért folytatták, mert a magyar katonáknak továbbra is szükségük volt egy hangra, amely képviseli őket. Ez tiszteletet érdemel.

És ez az egyik oka annak, hogy az EUROMIL vezetősége ma itt van. Kapcsolatunk hosszú évekre nyúlik vissza. Az elmúlt legalább két évtizedben – kisebb megszakításokkal – magyar kollégák is helyet foglaltak az EUROMIL vezetőségének asztalánál. Így Önök nem csupán tagjai voltak az EUROMIL-nak.

A magyar képviselők hozzájárultak európai szervezetünk vezetéséhez, megbeszéléseinkhez, szakpolitikai tevékenységünkhöz, valamint ahhoz, hogy jobban megértsük az Európa-szerte szolgáló katonák előtt álló kihívásokat.

Éppen ezért ma nem csupán egy tagszervezetet látogatunk meg. Régi kollégákkal és barátokkal ünnepelünk. A barátság pedig szolidaritást is jelent, amikor nehezzé válnak a körülmények.

Ez elvezet ahhoz az elvhez, amelynek véleményem szerint munkánk középpontjában kell állnia: a katonák azon személyek közé tartoznak, akiknek alapvető és szociális jogait a legszélesebb körben lehet korlátozni. Éppen ezért különösen erős és független védelemre van szükségük.

A katonai szolgálat különbözik a legtöbb más hivatástól. A katonák olyan kötelezettségeket vállalnak, amelyek messze túlmutatnak a szokásos munkaviszonyon. Korlátozható a mozgásszabadságuk. Korlátozható a véleménynyilvánítási és politikai tevékenységhez való joguk. Utasíthatják őket átvezénylésre, külföldi bevetésre és veszélyes körülmények közötti munkavégzésre.

Végső soron pedig arra is kötelezhetik őket, hogy kockáztassák egészségüket, sőt, akár az életüket is.

Az EUROMIL soha nem tagadta a katonai szolgálat sajátos jellegét.

Bizonyos korlátozásokat a katonai fegyelem, a műveleti követelmények és a fegyveres erők sajátos felelőssége indokolhatják.

A korlátozások azonban nem szolgálhatnak érvként az alapvető jogok teljes megvonása mellett.

Sőt, éppen az ellenkezőjének kellene igaznak lennie.

Minél inkább korlátozzák a katonákat érdekeik érvényesítésében, annál fontosabbá válik az erős, kollektív és független képviselő.

Ezért nagy jelentősége van a katonai szakszervezeteknek és a független katonai szervezeteknek.

Ezek nem jelentenek akadályt a katonai hatékonyság szempontjából.

Ha hangot adunk a katonáknak, az nem gyengíti a fegyveres erőket.

Éppen ellenkezőleg: a valódi társadalmi párbeszéd hozzájárulhat a professzionális, motivált és fenntartható fegyveres erő kialakításához.

Ez pedig ma aktuálisabb, mint valaha.

Európa-szerte a kormányok növelik a védelmi kiadásokat. Fokozott készenlétről, nagyobb létszámú fegyveres erőkről, erősebb tartalékokról és fokozottabb katonai képességekről tárgyalunk.

Felszerelésekről, lőszerről, infrastruktúráról és technológiáról beszélünk.

Mindezekre szükség van.

Ám soha nem szabad megfeledkeznünk egy egyszerű tényről: nincs katonai készenlét a személyi állomány felkészültsége nélkül.

Felszerelést lehet vásárolni.

Azonban nem lehet egyik napról a másikra megvásárolni azt a tapasztalatot, szakmaiságot, motivációt és bizalmat, amellyel az azt kezelő emberek rendelkeznek.

A katonai állomány toborzása nehéz feladat. A tapasztalt állomány megtartása gyakran még nehezebb feladat.

Éppen ezért a szolgálati feltételek nem másodlagos szociális kérdések.

Ezek a védelmi készenlét részét képezik.

Ez pedig elvezet ahhoz a kérdéshez, amely ma különösen fontos a magyar katonák számára: a munkaidő kérdéséhez. A katonai szolgálat sosem lesz egy átlagos, „kilencről ötig” tartó munka.

A gyakorlatok nem mindig érnek véget öt órakor. A műveletek nem állhatnak le pusztán azért, mert letelt a szokásos munkaidő. A veszélyhelyzetek és az elhárításuk rugalmasságot követelnek meg.

Ezzel tisztában vagyunk.

Ám a rugalmasság nem jelenthet korlátlan rendelkezésre állást.

A munkaidő szabályozása az egészségről és a biztonságról szól.

A megfelelő pihenésről.

A családi életről.

A motivációról és a megtartásról.

És végső soron... Végső soron a műveleti hatékonyságról is szó van.

A fáradt katona nem hatékony.

Ezért az EUROMIL európai szinten is komoly aggályokat fogalmazott meg a magyarországi munkaidő-szabályozással kapcsolatban.

Kifogásoltuk, hogy nincs egyértelműen meghatározva a heti maximális munkaidő, valamint, hogy gyengültek a korábban meglévő, katonákat védő intézkedések.

Nem arról van szó, hogy tagadnánk a katonai szolgálat sajátos követelményeit.

Arról van szó, hogy e követelményeket összhangba kell hozni a szolgálatot teljesítők megfelelő védelmével. Ezért reméljük, hogy a munkaidő és a megfelelő pihenőidő kérdése ismét megkapja a megérdemelt figyelmet. Ám a munkaidő kérdése egy másik alapvető kérdést is felvet:

Ki képviseli a katonákat, amikor ilyen döntéseket hoznak?

Ki ül a tárgyalóasztalnál, amikor módosítják a munkaidőre vonatkozó szabályokat?

Ki képviseli az állományt a szolgálati feltételek megváltoztatásakor?

Ki emel szót a fizetés, a szabadság, a családi élet, valamint a biztonság és egészség ügyében?

És ki tárgyalhat akkor, ha a katonák jogos érdekei és a munkáltató álláspontja eltérnek egymástól?

Éppen ezért van szükség független képviseletre. A HOSZ hosszú éveken át töltötte be ezt a szerepet katonai szakszervezetként. Ma a HÉSZ képviseli a katonákat, de már nem rendelkezik azzal a szakszervezeti státusszal és azokkal a jogokkal, mint korábban.

Alkalmazkodtak a helyzethez, mert nem volt valódi választásuk. Ám az alkalmazkodás nem feltétlenül jelenti a történet végét. A politikai körülmények változhatnak.

A jogi keretek is változhatnak. És ha a körülmények megváltoznak, a korábbi döntések is felülvizsgálhatók. A korlátozott jogok visszaállíthatók.

A HÉSZ fennállásának 35. évfordulója ezért ne csak a büszke visszatekintés alkalma legyen.

Lehetőséget kínál a jövőbe tekintésre is. Reméljük, hogy Magyarországon komoly és konstruktív egyeztetés indulhat meg a katonák jövőbeli képviseletéről. Egyeztetés a valódi társadalmi párbeszédéről.

Párbeszéd a munkaidőről és a szolgálati feltételekről. Valamint párbeszéd a hatékony szakszervezeti jogok és a független kollektív képviselet helyreállításáról. Az EUROMIL

álláspontja egyértelmű. A katonai állománynak lehetőséget kell biztosítani a hatékony és független képviseletre.

A katonák érdekeit képviselőiknek részt kell venniük a katonákat és családjaikat közvetlenül érintő kérdésekről szóló valódi társadalmi párbeszédben. A valódi párbeszéd pedig többet jelent, mint hogy a döntés meghozatala után tájékoztatják a képviselőket.

A társadalmi párbeszéd azt jelenti, hogy a döntések meghozatala előtt meghallgatják a feleket. Azt jelenti, hogy elismerik, hogy az állomány képviselői olyan tapasztalattal és tudással rendelkeznek, amelyekkel javíthatják a döntések minőségét.

És azt is jelenti, hogy elfogadják, ha az érdekképviselők időnként nem értenek egyet a tárca vagy a kormány álláspontjával.

Ez nem gyengeség.

A professzionális fegyveres erőknek professzionális társadalmi párbeszédre is szükségük van.

Ez része annak a szemléletmódnak, amely évtizedek óta vezérli a EUROMIL-t: az „egyenruhás polgár” eszméjének. Az egyenruha viselése többletfelelősséggel jár, ám nem szünteti meg az állampolgári státuszt. A katona továbbra is polgár marad.

A katona továbbra is családtag marad. És a katona továbbra is olyan ember marad, akit alapvető jogok illetnek meg, és aki jogos szakmai és társadalmi érdekekkel rendelkezik.

Ez különösen fontos abban az időszakban, amikor Európa többet vár el katonáitól.

Ha azt akarjuk, hogy a fiatalok a katonai pályát válasszák, többet kell kínálnunk nekik pusztá toborzókampánynál.

Ha azt akarjuk, hogy a tapasztalt állomány a pályán maradjon, okot kell adnunk nekik a maradásra.

Számít a fizetés.

Számít a munkaidő.

Számít a családi élet.

Számítanak a karrierkilátások.

Számít a vezetés.

És az is számít, ha tudjuk: problémák esetén valaki függetlenül képviselhet minket.

Ezek a tényezők nem állnak ellentétben a műveleti hatékonysággal.

Sőt, hozzájárulnak ahhoz.

Tisztelt Kollégák!

Szervezetük harmincöt évvel ezelőtt egy egészen más Magyarországon és egy egészen más Európában kezdte meg munkáját.

A nevük megváltozott.

A jogi státuszuk megváltozott.

Szervezetük jogkörei megváltoztak.

Küldetésük azonban változatlan maradt.

Továbbra is képviselték a Magyar Honvédség állományának férfi és női tagjait egyaránt.

És továbbra is európai családunk részei maradtak.

Ezért üzenetet hordoz a EUROMIL vezetőségének mai jelenléte is.

Nem állnak egyedül. Amikor jól mennek a dolgok, együtt ünneplünk.

Amikor nehezzé válnak a körülmények, összefogunk.

És amikor jogok vesznek el, közösen dolgozunk azon, hogy megteremtsük a feltételeket a jogok helyreállításához.

Talán, amikor egy újabb fontos évforduló alkalmából összegyűlünk, már e történet egy újabb fejezetéről is beszámolhatunk. Emlékezni fogunk arra, hogyan folytatták a munkát, amikor a körülmények változásra kényszerítették Önöket.

Ám talán valami többet is ünnepelhetünk majd: nem csupán a megmaradt jogokat, hanem a helyreállított jogokat is.

Kedves barátaim!

Az EUROMIL teljes vezetősége nevében gratulálok a 35 évnyi elkötelezettséghez, kitartáshoz és szolidaritáshoz.

Köszönöm azt a hozzájárulást, amelyet a magyar kollégák az évek során az EUROMIL számára nyújtottak.

Köszönjük, hogy kitartottak, még akkor is, amikor a folytatás nem mindig volt könnyű. És mindenekelőtt köszönjük, hogy továbbra is képviselik a Magyar Honvédség állományának férfi és női tagjait.

Boldog 35. évfordulót, HÉSZ!

Az EUROMIL büszke arra, hogy Önökkel együtt ünnepelhet.

